

IZHAJA VSAK DAN

Šteje ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Praznične šteje, se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje, po 5 nč. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smetnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: na celo leto Kroz 5-20, na pol leta Kroz 2-60.

Vai dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šteje 20.

Polno-hranilnični račun šteje 841-652. TELEFON št. 11-57.

Vedno bliže mira!

Temelji miru še niso znani.

Pogoji zaveznikov za mir.

BEROLIN 15. (Izv.) „Berl. Lok.“ javlja iz Sofije, da še niso dogovorjeni pogoji za premirje in mir. Zavezniki pa baje zahtevajo: 1) da opuste Turki boj na Čataldžanski črti, 2) da Turki zapuste Drinopolje, Skader, Bitolj in Janino, 3) da zasedejo Bolgari Carigrad, 4) da obdržijo zavezniški zasedene pokrajine, 5) da postane Carigrad mednarodno, 6) da se odpro Dardanele in 7) da se prizna zaveznikom primerna odškodnina.

(Ker Turki nimajo denarja, bi morda kazalo, da bi zavezniški vzeli v račun turško bloto. — Ured.)

Srbska zmaga pri Bitolju.

BELGRAD 15. (Kor.) Iz Prilepa javljajo vesti, da je prišlo pri Bitolju sinoči do prvega spopada med srbsko kavalerijo in turškimi četami. Turki so se morali po kratkem boju udati.

Srbski pohod k morju.

BELGRAD 15. (Izv.) Srbske čete korakajo preko Albanije k Jadranskemu morju, ne da bi naletavale na močan odpor. Nekateri kraje so vzele, ne da bi počili kak strel.

Srbi na albanskem obrežju.

BELGRAD 15. (Uradno) General Živković je zasedl s svojimi četami San Giovanni di Medua in Leš in druge manjše kraje na albanskem obrežju. — Srbi uvažajo povsod svojo lastno upravo in smatrajo ozemlje za osvojeno.

Skoplje — druga stolica.

BELGRAD 15. (Izv.) Tu je že gotova stvar, da postane Skoplje drugo glavno mesto.

Boji pred Drinopoljem.

LONDON 15. (Izv.) Iz Carigrada javljajo, da je bil v Carigradu pozno sinoči izdan komunike, ki naznanja, da se zdi, da se je Drinopolje udalo.

Dopisnik „Daily Maila“ iz Svilena (Mustafa paše) javlja: Včeraj smo skozi nekaj ur čuli najmočnejše bombardiranje odkar je začela vojna. Na stotine in stotine projektilov se je razletelo nad Drinopoljem in okolice. Pokanje topov je sledilo pokanje mušket. Pehotne čete so, predno so prešle na napad, prisostovale božji službi, potem pa so hitele k okopom, ter čakale ukazov, da začnejo streljati. Naenkrat so Turki pospešili izhod. Nastal je pravi pekel. Bolgari so bili pripravljani in dobili so ukaz, ne streljati, dokler ne pridejo v neposredno bližino. Tedaj pa se je vtila na Turke prava svinčena toča. Turki, ki niso padli, so začeli obupno bežati, a tedaj so se vrgli Bolgari za njimi z bajoneti. Prišlo je do divjega boja. Le malo Turkov se je moglo vrniti v mesto, pustivši zunaj mnogo mrtvih, ranjenih in umirajočih.

Bolgari prodri turško sredino.

BEROLIN 15. (Izv.) Sem se poroča, da so Bolgari prodri skozi turško sredino in zasedli 6 turških utrdb.

Bolgari pred Carigradom.

LONDON 15. (Izv.) „Daily Chronicle“

javljajo iz Carigrada, da so Bolgari takorekoč že pred carigradskimi vrati. Turki so opustili obrambo pri Cataldži na vsej črti.

Bolgari bodo zasedli Carigrad?

DUNAJ 15. (Izv.) Iz glavnega bolgarskega taborišča se čuje, da bodo Bolgari vendar zasedli Carigrad, kakor so Nemci 1. 1871 zasedli Pariz, to pa zato, da primerno ovenčajo svoje vojne uspehe.

Grki gredo proti severu.

ATENE 15. (Izv.) Grška armada je odšla iz Soluna proti Janini in Bitolju, kralj pa le ostal v Solunu. Sedaj imajo bolgarske čete v mestu večino.

ATENE 15. (Kor.) Grška armada je pod prestolonaslednikovim poveljstvom odšla iz Soluna v Bitolj.

Slovansko dobrodelno društvo Srbom.

BELGRAD 15. (Izv.) Balkanski komite slovenskega dobrodelnega društva v Petrogradu, ki ima svoj sedež v Parizu, je s podpisom generala Spiridonoviča depeširal v Belgrad: „Dve sto milijonov Slovanov je na Vaši strani in vsi Vas bodo podpirali; ne popuščajte.“

Malisori so zopet s Črnogorci.

KOTOR 15. (Izv.) Spor med Malisori in Črnogorci se je baje vsled previdnega postopanja kralja Nikole poravnal. Malisori so sklenili, da se bodo zopet borili na črnogorski strani proti Turkom. Pri Tuziju na severoiztoku od Skadra se zbirajo mnogoštevilni Malisori, da napadejo Kirifer.

Kolera v Carigradu.

CARIGRAD 15. (Izv.) Tekom zadnjih 24 ur se je pripetilo 124 slučajev kolere. Obbolelo je tudi nekoliko vojakov. Eden je umrl.

S črnogorskega bojišča

Cetinje, 11. novembra 1912.

Bombardiranje Skadra, Brdic in Taraboša.

Bombardiranje Skadra in Brdic se nadaljuje z večjimi presledki, ki jih zahteva slabo vreme. Turška artilerija skoro ne odgovarja, ker posadka na Tarabošu trpi pod istimi neprilikami kakor vojska v Skadru in njegovo prebivalstvo. Most, ki veže mesto z Brdicami, ne eksistira za Skadar več, ker vlada nad tem važnim prehodom čez reko Drin črnogorska artilerija, ki obstreljuje tudi mesto samo in Bakčeni, skadarsko predmestje. Iz zanesljivega poročila se čuje, da vladata v mestu velika nevolja in beda radi pomanjkanja hrane in drugega, kar je za življenje potrebno. Da posebno vre med krščanskim prebivalstvom, o tem smo že poročali. Na eni strani lakota, na drugi težki črnogorski topovi. Isto poročilo javlja tudi, da je taraboška turška posadka, ki mnogo trpi vsled zime in gladi, skušala vdreti v lastno mesto, v Skadar, toda da jo je skadarska artilerija s silo zagnala nazaj. Gotovo je torej, da teko zadnji dnevi tema turškima točkama na južnem bregu Skadarskega jezera. Toda, tudi če bi Turki pre-

pogrnjeno pod lipo, ki je bila sredi dvorišča. Župnika je pozdravila vsa obitelj z velikim veseljem. Otroci so se obesili okoli njega, da je komaj mogel poljubiti gospe roko.

— Vi ne pijete kave, gospod župnik! — moramo si misliti za vas drug zajtrk! — je rekla ljubeznivo gospa in odšla takoj sama v dvorec, da odredi potrebno. Na mizi je medtem zavrel v mašini za kavo, in inošč je že razdelil „prežgano juno“ na krožnike za otroke, ker Matija Kotromanič ni dopuščal, da bi otroci dobivali kavo. Za nje so vedno kuhali kako juho ali mlečno jed. Vendar pa ni nihče sedel za mizo, dokler se ni vrnila gospa. Ko so otroci glasno domoili svojo molitev, preden so se vsedli, so sedli tudi odrasli — le Hana ne, ki je privežavala otrokom prtiče okoli vratu. Bili so trije majhni otroci, Juca, Klara in Matija, vsi zdravi, lepi otroci, rdečih lic in kodrastih temno plavih las. Srednji sin Pavel ni bil več doma. Pohajal je latinske šole v Kaniži in bil je dve leti mlajši od Marije. Marija je sedaj z neizrekljivo zadovoljnostjo srkala svojo kavo v pričo župnika, da vidi, kako jo celo starši že štejejo med odrasle, dočim tega priznanja še vedno ni dobila od župnika.

Razgovor se je v začetku vrtel največ okrog gospodarstva. To je bila nelzrpljiva

magali na kakoršen koli način tega nevidnega sovražnika, glad, zimo in nezadovoljstvo, bi se ne ubranili tudi pri največji hrabrosti in vztrajnosti, kajti znano je, da hiti srbska vojska črnogorski na pomoč, vojska, ki se je — kakor poroča brzojavka iz Djakovice — sestala v tem mestu in ki šteje 100 000 „hrabrih osvetnikov, ki skoro dalje krenejo, da tudi dalje čistijo zemljo od nevrsta.“ Kedar dospe ta vojska, je negotovo. Slabo vreme in svet, preko katerega ne vodi nobena cesta, primerna za prevoz težkih topov, gotovo zakasnila prihod. Toda naj dospe dan prej ali pozneje, za Skadar in Taraboš ni rešitve!

BRZOJAVNE VESTI.

Pod kakimi pogoji neha hrv.-slov. klub obsturirati?

DUNAJ 15. (Izv.) „Kroat. Kor.“ obavlja sklep hrvatskoslovenskega kluba, ki bi naj bil nekaka cena za odkup obstrukcije v državni zbornici. Po tej vesti bi klub zahteval 1) takojšnje odstranitev Cuvaja, 2) uvedenje ustave in razpis volitev na Hrvatskem in 3) ureditev razmer v slovenskih pokrajinah napram Nemcem in Italijanom. H koncu se zagotavlja, da brez hrvatskega deželnega zbora ne sme biti drž. zbora na Dunaju.

Zopet italijanski kurzi.

DUNAJ 15. (Izv.) Danes so zborovali italijanski dijaki po § 2 in so sprejeli resolucijo, ki vprašuje, zakaj vlada še do danes ni ustanovila italijanskih tečajev v Trstu. Zborovalci so pozvali poslance, naj povedo javnosti vzroke tega postopanja vlade. Zagrozili so tudi z novimi demonstracijami.

Cuvaja hočejo odstraniti.

BUDIMPEŠTA 15. (Izv.) V političnih krogih se vzdržuje glas, ki pravi, da se bo moral Cuvaj gotovo umakniti. Danes je bil grof Sürgh pri cesarju v avdienci in je priporočal, da se da Cuvaju slovo. — Jutri gre tudi Lukacs k avdienci in bode oslikal cesarju položaj na Hrvatskem.

Negotovost mednarodne situacije.

DUNAJ 15. (Izv.) Mednarodni položaj je prešel, kar se tiče razmerja med Avstrijo in Srbijo, v neko stagnacijo. — Danes predpoldne se je na borzi raznesel glas o izboljšanju položaja, kar je povzročilo „hausiranje“. Popoldne pa, ko se je govorilo o težavah med Bolgarijo in Rumunijo, pa je razpoloženje zopet padlo. — Razprave v delegacijah pa kažejo, da si naša diplomacija še sama ni na jasnem o definitivnem svojem programu.

Klofač dobiva grozilna pisma.

PRAGA 15. (Izv.) „Česke Slovo“ trdi, da je posl. Klofač dobil več grozljivih pism, ker se je zavzemal za dobro razmerje med Avstrijo in Srbijo.

Pomenljivo razpoloženje v Dalmaciji.

SPLIT 15. (Izv.) Člani odbora narodne mladinske organizacije so poslali srbskim listom častitko za balkanske zmage s sledečim besedilom: „Srbohrvatska narodna omladina v jugoslovanskem Primorju pozdravlja navdušeno zmage Srbov in sploh jugoslovanov in se klanja pred maščevalcem Kosovega polja in stvarnikom Jugoslavije. — Sploh se tu opaža gibanje proti avstrijskim interesom.“

tema za gospo Kotromaničevu. Pozneje so prešli v pogovoru na sosede. Župnik je pripovedoval o borovškem vlastelinu Stančiču, da je v veliki pravdi s svojimi kmeti, ker jim hoče odvzeti odkupljeno zemljo. Pripovedoval je, da Dumić krasno urejuje svoje posestvo Lackovac. Napravila cele parke z jezeri, drevoredi in paviljoni. Vedel je pripovedovati tudi o Ženiki Žitkovičevi, da je sedaj na svojem zagorskem posestvu Kalinovci skupaj z materjo in sestro. Razveselili ste se tega i gospa Kotromaničeva i Hana in ste sklenili takoj, da ob prvi priliki posetite ljubo malo gospo.

Prvi je vstal od mize gospod Kotromanič, ker je opazil, da prihajajo kmetje skladati rž in da so tudi na vrtu pri kopanju. Ivan je tudi vstal in odšel v sobo po knjige, ki jih je obljubil župniku.

— Pa prosim vas, kaj je z Ženikino sestro? Slišala sem pred kratkim, da ne bo nič z njo in mladim Barakovićem? — je začela gospa Kotromaničeva, primakniti se bliže k župniku.

— Blažković jo je pogledal nekako začuden. Potem pa se je tajnstveno nasmešnil.

— Pa kaj se smejete?

— Čudim se, da vprašujete ravno vi? Saj menda vi veste najbolje.

— Kako jaz?

Demonstracije za jugoslovane v Brnu.

BRNO 15. (Izv.) Včeraj so se vršile v Brnu velike demonstracije češke mladine in izlasti dijakov. Izražali so na poseben način simpatije jugoslovanom. Demonstranti so hodili po ulicah, prepevali narodne pesmi in nosili pravo „šemo“ v sprevodu, ki je predstavljala Cuvaja. Policija je skušala demonstrante razpršiti, a ti so se sami umaknili k ruskemu konzulatu in „Narodnemu domu“, kjer so priredili jugoslovanom burne ovacije.

Avstrijski konzul v Prizrenu molči.

DUNAJ 15. (Izv.) „Reichspost“ poroča, da se zdi, da je avstrijski konzul v Prizrenu, Prochazka, izginil. — Korespondent omenjenega lista je Prochazki iz Belegrada opetovano telegrafiral, a on niti na srbski telegram ni odgovoril. Kaj je s konzulom, se ne ve; do sedaj je le toliko znano, da o njem ni ne duha ne sluha.

Črnogorci in Jadranska železnica.

CETINJE 15. (Izv.) „Cetinjski Vijesnik“ piše o srbski železnici, ki bi naj vedla do Jadranskega morja in zahteva, da jo Srbi zgrade po črnogorskih tleh, tako, da bo končala v Baru.

Bolgari so za srbski pristan ob Jadrnu.

TURIN 15. (Izv.) „Stampa“ javlja, da se je njen korespondent pogovarjal z bolgarskim ministrom predsednikom Gešovim, ki je izjavil, da želi Bolgarija Srbom pristan ob Jadranskem morju.

Bosenski zdravnik našel smrt v Črnigori.

SARAJEVO 15. (Izv.) Železniški zdravnik dr. Laza Dimitrijević, ki se mudi že od početka vojne v Črnigori, je bil baje tam ustreljen.

Canalejasova vdova in otroci.

MADRID 15. (Izv.) Canalejasova vdova z otroki je dobila pokojnino in plemstvo.

Kakovost Canalejasovega morilca.

MADRID 15. (Izv.) Autopsija Canalejasovega morilca je dognala, da je bil atentator zelo degeneriran človek. Med drugim so našli, da so bili njegovi možgani polovico lažji, nego bi smeli biti pri normalnem človeku.

Prepovedani črnogorski denar.

SARAJEVO 15. (Izv.) Do sedaj je bila navada, da so Bosenci in Dalmatinci ob črnogorski meji lahko plačevali svoje davke s črnogorskim denarjem. Sedaj pa ste obe deželni vladi črnogorski denar prepovedali.

Križarica se je potopila.

GENOVA 15. (Izv.) Pri sundskih otokih se je ponesrečila urugajska križarica „Montevideo“, ki je bila prej last italijanske mornarice. Doznalo se je, da je, poškodovana od hude burje, utonila.

Petrogradski metropolit — umrl.

PETROGRAD 15. (Kor.) Umrl je petrogradski metropolit Antonij.

Carjevičevu zdravje.

SPALA 15. (Izv.) Prestolonaslednikovo zdravje se je že tako izboljšalo, da bodo izdajali buletine le če bi se nenadoma zopet kaj izpremenilo.

Smrt kardinala Capecelettra.

RIM 15. (Izv.) Sinoči o pol sedmih je umrl kardinal Capeceletro. Pravijo, da ni rad gledal intranzigentnega jezuitizma, ki vlada v Vatikanu. Star je bil 88 let.

Tuje ladje v Bosporu.

CARIGRAD 15. (Izv.) Do sedaj je v Bosporu, vstevši vse stacionarke, 24 tujih vojnihi ladij. Ker bi se znali pripetiti radi navzočnosti toliko tujih pomorščakov nemrl, jim je samo do 7 zvečer dovoljeno muditi se v Peri, dočim v Stambul sploh ne smejo.

Turški vojniki na Dunaju.

DUNAJ 15. (Izv.) Jutri prispe zopet 200 turških vojakov, ki so bili svojočasno pobegnili v Bosno, na Dunaj. Do sedaj so bili v vojašnici v Bosenskem Brodu, ki jo pa bodo sedaj porabili za avstrijsko vojaštvo, došlo od severa.

Črne koze med Turki na Slovaškem.

BUDIMPEŠTA 15. (Izv.) V Lučovi na Slovaškem se nahaja 195 turških vojakov, med katerimi so se pojavile črne koze. Eden vojak je že umrl. Med meščani vlada vsled tega veliko razburjenje.

Omejen železniški promet v Srbiji.

BELGRAD 15. (Izv.) Po celi Srbiji so na železnicah zopet uvedli omejen blagovni promet.

Gerhard Hauptmann je dobil Nobelovo nagrado za književnost.

STOCKHOLM 15. (Kor.) Švedska akademija je priznala nemškemu pisatelju Gerhardu Hauptmannu Nobelovo nagrado za književnost.

PODLISTEK.

Osvit.

Spisal Kaver Šandor Gjalski. — Prevel A. E.

— Prinesel sem knjig za vas. Imam slovanskih pesmi, in ilirskih — je nadaljeval Ivan.

— Ah — kako sem srečen! — je vzkliknil veselo župnik. V svoji mladosti sem se zastonj trudil, da bi napravil pot domači knjigi. Česa vsega nisimo zasnovali in polizkusili skupaj z Mihanovičem in Šporerjem! Saj je še pred devetimi leti mogel Šporer komaj in komaj v svet s svojim karloškim ahanahom! In kako v svet? — Kdo ga je kupil? — No — sedaj bo bolje, vidim iz vsega. — Približevali so se bolj in bolj dvorcu. Župnik je bil ves navdušen in Hana ni hotel več imenovati drugače kakor v hrvatski obliki. Klical jo je za Ivanko.

— Tako — tako! — je vzkliknil Ivan in zaploskal z rokami. Deklica se je tudi zadovoljno nasmešila in pohitela nekoliko naprej, da naznanj župnikov prihod.

V Lučevcu so vstajali zgodaj. Zato so Ivan, župnik in Hana našli že so rodbino skupaj na dvorišču. Zvonec v stolpcu je pravkar vabil k zajtrku, za katerega je bilo

DELEGACIJE.

Bosenski kredit — sprejet.

BUDIMPEŠTA 15. (Kor.) Danes je bil sprejet kredit za bosenske železnice.

Avtomobil v avstrijski armadi.

BUDIMPEŠTA 15. (Kor.) Armadni odsek je danes nadaljeval posvetovanja. Poročevalec grof Čam-Martinic je opozarjal na važnost avtomobilov v armadi, kar se pa tiče artilerije, se je delegacija za časa obiska v Hajmaskerju prepričala, da se je kredit za njo dobro uporabil. Avtomobilstvo je vojnemu ministru priporočal tudi del. Exner. Obema je vojni minister odgovoril, da vojna uprava posveča tej panogi mnogo pozornosti.

Na to je bil ves ekstraordinarni sprejet in seja zaključena.

Dr. Ellenbogen o Albancih.

BUDIMPEŠTA 15. (Kor.) Dočim grozi na naših mejah vojna, obstruirajo naši Jugoslovani na prav otročji način, ker nimajo pojma o resnosti položaja. — Če bi bila avstrijska diplomacija le nekoliko spretna, bi si lahko zagotovila prijateljstvo Srbov, kajti če ima Avstrija zgodovinsko misijo, ima dolžnost, da svoje narode zadovolji. Za albanske zadeve ne sme teči ne nemška ne slovanska kri. Albanci si naj vse sami uredijo, kakor hočejo.

Dr. Kramar o srbskem pristanu.

BUDIMPEŠTA 15. (Kor.) Dr. Kramar se je izjavil proti temu, da bi postalo albansko vprašanje življensko vprašanje za monarhijo. Za Albanijo se naj zavzema v prvi vrsti Italija in ona naj prevzame tudi odgovornost, Avstrija se je pa že dovolj eksponirala. Srbski pristan bi bil ugoden tudi za Avstrijo, gotovo pa žele vsi avstrijski narodi, da on ne postane vojno pristanišče, ker bi potem Avstrija izgubila svoje svetovno stališče.

Zborovanje članov „Trg. obrtne zadruga“ v Gorici.

Gorica, 14. nov. 1912.

Določeno posvetovanje članov nesrečne „Trgovsko-obrtna zadruga“ goriške se je pričelo danes ob 10 predpoldne. Že pred določenim časom so se zbirale trume večinoma revnih kmetov in na njihovih resnih obrazih se je čitala žalost in jeza.

V dvorani „Trgovskega doma“ se menda še ni vršilo tako resno zborovanje. Večinoma razdraženi zborovalci so se komaj pomirili, ko je otvoril shod g. Kačič, podpredsednik likvidacijskega odbora. Shodu sta prisostvovala tudi g. dr. Rybář in g. dr. Gregorin, ki sta dospela direktno iz Dunaja. Otvoritelj shoda je dal besedo pravemu konzulentu banke g. dr. Podgorniku, ki je z odkrito in krepko besedo pojasnil zborovalcem kritičen položaj:

„Cenjeni člani! Predložiti vam hočem, kaj je treba storiti, da se obranite preteče nevarnosti.“

Ko je „Mizarska zadruga“ napovedala konkurz, je načelnistvo, izvoljeno leta 1911. in že prejšnje od leta 1910. iskalo odpomoci. (Mizarska zadruga ima pri Trgovsko-obrtni zadrugi velik dolg, ki v največjem delu še ni odplačan.) Obratilo se je na vlado, naj odpomore v tej hipni stiski, v katero je spravil Trgovsko-obrtno zadrugo velik dolžnik, ki je napovedal konkurz. Vlada bi lahko pomagala z nizko obrestovanjem posojila. V garancijo tega posojila se je že nabral garancijski fond v znesku K 250 000; poleg tega so bile pripravljene še tri banke jamčiti za to posojilo. A vsa prizadevanja so bila brezuspešna; nazadnje je vlada dovolila le letnih 20.000 K rezijskega prispevka za dobo treh let. To podporo je vlada obljubila, a je ni še nakazala.

Imamo velike obveznosti napram svojim upnikom, ki lahko opovedujejo vsak hip svoje vloge. Mi seveda tudi nismo brez premoženja: pri dolžnikih, ki nam dolgujejo okoli polmilion kron, dalje imamo 900.000 K naloženih v stavbah, a imamo tudi ravno toliko obveznostij. Če bi naši upniki naenkrat ves denar iztržili, bi se to pravilo, našim dolžnikom vrat zaviti in s tem bi lahko vsi člani izgubili, ker bi mi vsega ne iztržili.

Glavni naši upniki so nam obljubili, da bodo čakali do 5 let, da se mirno spravi v denar premoženje Trgovsko-obrtna zadruga.

Druga skupina upnikov pa noče čakati; ta je sestavljena večinoma iz malih vlagateljev in nekaterih zadrug. Nastane sedaj vprašanje, kako zadovoljiti te nestrane upnike. Potrebnovala bi se do 31. decembra t. l. svota 100 do 150 tisoč kron.

Prezaglo iztrževanje naše dolžnike in prezaglo prodati stavbe, se ne sme. Če pa ne moremo plačati svojih nestranih upnikov, pride Trgovsko-obrtna zadruga v konkurz. S konkurzom nastanejo veliki stroški. Konkurzna uprava bi morala dolžnike takoj iztržiti, s silo bi morala ustopiti proti njim in izgubili bi lahko tudi vse svoje premoženje. Poslopja pridejo lahko na dražbo. Samo pri stavbah se lahko zgubi pol milijona kron in pri dolžnikih tudi pol milijona, a pridejo še konkurzni stroški in to bi šlo do stotisočev, kar bi bila nepotrebna izguba, ki bi jo trpeli le vi člani. Če znaša izguba 1.000.000 K pride na vsakega člana 1000 K. Vsi člani jamčijo

solidarno, eden za vse, vsi za enega. Kaj nastane iz tega? Če eden ne more plačati, se zahteva ta znesek od drugega, ki ima. To bi raslo kakor kvas in Goriška bi prišla do gospodarskega poloma.

Zadovoljiti moramo torej one nestrane upnike. Likvidacijski odbor ni mogel toliko v denar spraviti. Prepuščeni smo sami sebi. Ako vsak izmed 1000 članov plača 300 K, nabereimo 300.000 K. In tega denarja noben član ne izgubi. Ako pa ni do srede decembra t. l. denarja, pride konkurz.

Sedaj ni časa iskati krivce. Krivce je težko najti. Če za nami hiša gor, bomo prej hišo gasili in potem šele iskali krivce. (Tako je!) Trpeli bi goriški Slovenci in potisnjeni bi bili za desetletja nazaj. Vspricho tega dejstva so se našli rodoljubi, ki so kar darovali znatne zneske kot nečlani. (Ploskanje.)

Dr. Podgornikov govor je uplival kakor balzam na skeleče rane. A mrmranje še vedno ni hotelo nehati. Predsednik Kačič je dal besedo g. dr. O. Rybářu, ki se ni ustrašil nočne vožnje z Dunaja v Gorico, čeravno je prisostvoval še včeraj ob 5 pop. važni seji:

„Žal mi je da moram tu v Gorici izpregovoriti o tako resnem vprašanju. Stvari, ki vam jih povem, vam ne bodo prijetne. Že koj v začetku, ko je prišla T. o. z. v težak položaj, sem vam hotel pomagati. Velika nesreča bi bila, ako bi zadruga propala, trpel bi ves slovenski narod na Goriškem do Trsta in Istre. S kričanjem se te stvari ne more odpraviti, s tem se ne pomaga, dragi moji! Jako nespametno je, če kričate na te nedolžne gospode, ki se žrtvujejo, da vam le pomagajo rešiti voz iz blata.“

Ti gospodje lahko rečejo: mi položimo knjige na sodišče in izročimo zadevo odvetniku oziroma sodniji.

Spregovorim še par besedi, kaj se je prej storilo, da se vam priskoči na pomoč. Vlada je že hotela dati pol milijona kron za jako nizke obresti. To je obljubila gospodu Ploju in meni, a zahtevala je garancijo. Pogajali smo se z bankami in vse te so že ugodile naši želji. A med tem časom je odstopil fin. minister Bilinski in prišel je min. Zaleski, ki je nam rekel, da ga obljube Bilinskega ne vežejo. Mi smo mu sicer odgovorili, da se nismo pogajali z Bilinskim, ampak s finančnim ministrom, a dobili smo le na posebno priporočilo ministrskega predsednika grofa Stürgkha tistih 60.000 K. Ako pride do konkurza je izgubljena ne samo T. o. z., ampak tudi mnogi posestniki in uradniki. Vsak član jamči za vse.

Težko je najti krivce. Ti ljudje bi sami ne priznali, da so krivi in tožiti bi se jih moralo in tožba bi trajala leta in leta. Tisti, ki vas šunta proti T. o. z., hoče škoditi nji in vsem njenim članom. Kot odvetnik, kot poslanec in kot rodoljub sem vam hotel razjasniti položaj. Ta nesreča bi zadela tudi vse naše sosedje in tiste, ki bi hoteli, da bi šla njih pšenica v klase.

Napravili bomo na Dunaju vse potrebne korake. Vlada je dala goriški „Banca Popolare“ in oni v Trstu veličanske svote. Ampak tam so nekateri poprej sami žrtvovali stoilsoče. T. o. z. je pa dosedaj jako malo dobila. Že star pregovor pravi: Pomagaj si sam in Bog ti pomore. Pomagajte si torej sami in drugi vam bodo pomagali. Nekateri člani si mislijo: Prepišem premoženje ženi ali komu drugemu in tako ne plačam ničesar! A ti naj bodo uverjeni, da se s tem sami opečejo, ker bodo prišli v konflikt z zakonom. V tem usodnem trenutku bi k T. o. z. lahko pristopili na pomoč vlagatelji, kakor tudi banke, ki so pri njej toliko zaslužile.

Rybářev govor je sprejela množica z iskrenim odobravanjem, tržaški prvoborilec je prepričan ako že ne vse, pa vsaj veliko večino navzočih članov.

G. Klanjšček pa naprosi g. dr. Rybářa za nadaljno pomoč pri dunajski vladi ter svari zborovalce pred bobni, ki se bodo razlegali na dražbah, ako se ne uklonijo nasvetom predgovornikov.

G. Kačič je nato dal besedo g. inženirju Vošnjaku, našemu prvemu strokovnjaku na tem polju. Častiliv starček je prepričan z moško in resno besedo člane: „Jaz sem pristopil, da vam pomagam. Vi morate imeti zaupanje v likvidacijski odbor. Resno vam pravim, ne poslušajte hujšakačev, ki imajo svoje politične in osebne koristi. Bog vas živi.“

Nato je vstal dr. Gregorin, ki se tudi ni strašil dolge vožnje iz Dunaja v Gorico, da le da svojim rojakom v tej težki uri dober nasvet: „Soglašam popolnoma s predgovorniki in oglašam se zato, ker sem ljudski zastopnik treh prizadetih okrajev in ker moram braniti svoje volice in pomagati jim. Najprej pomagajte si sami in potem iščite krivce in ne ravno narobe. Kakor sem slišal, se je ustanovil pomožni odbor, ki bo pobiral denar od člana do člana. Dajte, ako le morete, ako ga nimate, ga poiščite. Vlada vam bo pomagala, ako si prej sami pomagate. Priljubljenost navzočih je značilna, da razumejo svojega poslanca in rodoljuba.“

K besedi sta se oglašila še župan g. Vran, ki je pozval člane na izpolnjevanje njihovih sedanjih dolžnostij in dr. Rybář, ki je povedal, da dr. Laginja ni mogel priti na shod, ker ga zadržujejo na Dunaju važni posli, na kar je bil shod zaključen.

Polom v Puli.

Pula, 14. novembra.

Mi smo na tem mestu že večkrat omenjali, da je v občinski aferi pričakovati še raznih aretacij „velikih“ — to je glavnih krivcev. Izrazili pa smo obenem dvome, da-li iz političnih ozirov — ki jih ima vlada vedno za Italijane — sploh pride do teh aretacij. Vlada je pritiskala in — mirna Bosna!! Aretacije so izostale.

Preiskava v tem velikem procesu je sedaj zaključena. Sodnija se je omejila na 28 aretirancev, katerih večina je itak že obsojena. Preiskovalna sodnika Quarantotto in Polentina sta že zapustila Pulo in odšla na svoji mesti v Rovinj, oziroma Pazin.

Vendar pa vsa stvar prav za prav še ni končana. Od onih 28 aretirancev, čaka še garda — z ono karikaturu Galantijem na čelu — v zaporih na svojo usodo. Ti spadajo k „večim“ in pridejo pred poroto. Oblasti se sedaj pričajo med seboj, pred katero poroto naj bi postavile te poštnjake. Govori se, da je Rovinj izključen. In to iz lahko umljivih razlogov. Ni pa izključeno, da se oblasti odločijo za tržaško poroto. Vsekako pade odločitev v najkrajšem času.

Na teh razpravah pridejo gotovo zelo zanimive stvari na dan — razkritja o puljski gnolobi.

Impresije z bojišča.

Vojni poročevalec „Obzora“ iz glavnega tabora srbske vojske prinaša pod gornjim naslovom v feltonu opise svojih doživljajev in utisov, ki je dobiva na vršenju svoje težavne naloge.

Iz teh črtic posnemljeno: V četi vojvode Tonkosića se nahaja čuden četnik. To je neka 20letna devojka, ki se je hotela umoriti, ko so jej privkrat izjavili, da je ne morejo sprejeti. Ali na nje neprestane prošnje so se je na zadnje usmili in jo vzeli seboj. Rekli so: nam bo vsaj povijala rane in kuhala kavo. Pristigla si je lase, stekla krila, si nadela težko obleko makedonskega seljaka iz grobe snovi ter obula kmečke opanke. Pripasala si je bodala ter dela na ramo malo lepo srbsko karabinko.

Njeni tovariši pripovedujejo, da se je v boju junaški držala, da je dobro ciljala in lahko prenašala težke strapace.

Ker pa je njen rajon že davno osvobojen, se ona sedaj dostojanstveno spreha po Skoplju in zdi se, da jej to silno ugaja, ko se ljudje, možki, ženske in otroci, zbirajo okoli nje in jo gledajo kakor kako čudo. A če prihaja k njej kak tuji novinar s fotografskim aparatom, hitro snemlje puško z rame, jo meče preko, se namešča in poskuša, da bi svojemu bledemu mladostnemu licu dala čim strašnejši izraz. — Dočim se je jedai divijo, se jej drugi čudijo.

Ko gledam to moderno amačko v možki obleki, s pristrizanimi lasmi, sramožljivimi očmi in malokrvnim tenom, z izbočeni prsi, kako v kavarni pije samo sladoled in je slaščice, in govori z drobnim ženskim glasom, obiljavajoč in grizeč ustnice, da bi jej bile bolj rdeče — se tudi meni zdi to smešno, tako čudno in nenaravno. Pravijo, da je njena četa došla k nekim zapuščenim turškim hišam, njeni tovariši so plenili čibuke in jatagane, a ona je pobrala razne ženske stvari.

Kaj hočemo: ženska ostaja ženska.

Neki rezervni častnik pripoveduje to-le interesantno anekdoto:

Za časa bitke pri Kumanovem je bil naš polk na desnem krilu drinske divizije. Od rane zore pa skoro do poldne smo se počasi primikali v tolgih linijah sovražniku, ki je neprestano spal na nas ogenj. Topov na tem mestu nismo imeli ne mi, ne sovražnik. Mokri do kože od vlage in polzenja po blatu, iznemogli radi nespavanja in slabe hrane in tresoči se od mraza, smo napenjali poslednje moči in tako počasi napredovali.

Zdelo se nam je, da se ta bitka nikdar ne izvrši, da iznemogli pustimo svoje kosti v blatu; začeli smo že obupavati komaj pričakujoč, kedaj se nas nebo usmili in nas reši teh muk. Turki so se zavlekli za neke nizke holme in ostali tam kakor pribiti. Ni bilo do njih njih dvesto korakov in izza napokov iz mokre zemlje smo lepo videli cevi puške in glave za njimi. Zdelo se je, da je bilo njim huje, nego nam, ker so tako neradi streljali in slabo merili. A ko smo se primaknili na sto korakov, dogodilo se je čudo: povsem jasno smo začuli melodijo in divne akorde — naše himne! Vsi smo se obrnili in zapazili za seboj popolno našo godbo. Preko naših glav in proti njim so frčale kroglice. V isti čas je zapovedal naš kapitan nasok. Vojaki so natakili bodala na puške, skočili kakor vervece po konci in so se, kričec iz vsega grla „hura“, vrgli kakor strela na sovražnika. Nastal je neposreden vrvež, metež, klanje in davljenje. Eni so že padali, a drugi so se prijemali za ranjena mesta. Kakor ogromen klopič smo se strnili, a naenkrat smo opazili, da Turkov ni več med nami. Tedaj še le je prenehala godba...

Ali zato je naše muzikante drago stal ta koncert. Dva sta padla, a nad polovico jih je ostalo ranjenih.

Domače vesti.

Nenavadno odločne in samozvestne besede kralja Nikole. Radi netočnega razumevanja, ki ga vsakokrat povzroči slabo vreme ob telefonski progi, se nam je v zadnji številki vrnili neljub pogrešek. Kralj Nikola je avstrijskemu poslaniku odgovoril: „Nimam pooblastila od zaveznikov, a kar se mene tiče, vam lahko že danes povem, da se ne damo motiti, da se ta mesta ne bi priklapila obema srbskima kraljestvoma in da je Turčija kot taka nehala eksistirati.“ — S tem popravljamo netočnost.

Take so njihove — simpatije! Naša „Piccolo“ in „Independent“ imata posebno smolo, kadar nastopata v ulogi hinavcev. Z bobnečimi frazami se trudita, da bi uverila svet, kako veliki prijatelji balkanskih Slovanov so — o Italijan! v kraljestvu ne govorimo — ti naši primorski še neodrešeni Italijani, ki v svoji „Regione delle Alpi Giulie“ ječe — v robstvu. Iz predalov imenovanih dveh listov se kar cede simpatije do balkanskih Slovanov, ker se bore za narodno svobodo in neodvisnost, torej za iste vzvišene ideale, katerim so ti naši Italijani udani do globine src. Se več, še več! Ne samo, da simpatizirajo z balkanskimi Slovani, ampak njihove simpatije so resnične, so pristne, nego jih kažemo mi — primorski Slovani. Naravneje zato, ker oni so sorodni olementim junakom — te epitete sta rabila „Piccolo“ in „Independent“ — po svoji neomejeni in neonajni ljubezni do narodne svobode vsakega naroda, dočim smo mi primorski Slovani izirodki, ki nimamo ni najmanj pravice, da bi se postavljali ob bok balkanskim Slovanom!

Tako sta nam te dni kadila pod nos „Piccolo“ in „Independent“ v našo — veliko zadovoljnost!

Da, v zadovoljstvo. Kajti s tem podčrtavanjem razlike med nami na eni in balkanskimi Slovani in Italijani na drugi strani italijanski listi le podkrepiljo našo trditve, da tem listom je le do tega, da zalučajo na nas nov insult, da nas sramote pred svetom. Gre jim le za sovraštvo proti primorskim Slovanom, a da ustrezajo temu svojemu razpoloženju, igrajo — komedijo s simpatijami do balkanskih narodov, ko se ti bore za svobodo, torej za najvzvišeneje ideale. Po divjaški sovražijo nas, torej narod, ki živi žnjimi v vsakdanjih stikih; sovražijo nas že zato, ker smo tu, ker smo živi, ker smo se rodili kakor Slovani! In ti ljudje bi hoteli paradiirati pred svetom kakor navduševalci za narodno svobodo!

Hinavci uprizarjajo komedijo. Ali — kakor rečeno — režiserji te komedije imajo smolo. Že uspeh, ali bolje: neuspeh njihove akcije v pomoč balkanskim ranjencem le prinese veličansko blamažo, ker jih je naša italijanska javnost popolnoma pustila na cedilu. Je namreč tako poštena, da ne hlina simpatij, ker jih — ni! Na tem delstvu ne spreminja nič niti dejstvo, da je italijansko novinstvo v balkanski vojni na strani balkanskih narodov. Ali ne iz simpatije, ampak pod „moraš“, ker neposredno po tripolitanski vojni in po veličanski uslugi, ki so jo napravili Italiji balkanski narodi s svojo vojno, bi se Italijanski listi, ako bi se postavili na stran Turkov, kazali figure... (nočemo izpopolniti tistega znanega epiteta), ki bi vzbujale gnus v vsem poštenem svetu!

Ne radi simpatij, ampak radi lastne sramote mora biti sedaj na strani balkanskih Slovanov! In da res ne more biti govora o kakih resničnih simpatijah, priča dogodek, ki se je pripetil te dni v Zadru. Iz Trsta in Reke so se te dni vračali v domovino Črnogorci, da se tam uvrste med boritelje za svobodo balkanskih Slovanov. Zanimali je bilo tudi ruskih prostovoljcev. Niso bili torej to kaki primorski izrodki, ampak sinovi naroda, do katerega goje baje naši Italijani toliko iskrenih simpatij. Sedaj pa čujte, kaj se je zgodilo te dni v Zadru, ko je parnik z vračajočimi se Črnogorci dospel v Zader! Zaderski Hrvatje in Srbi so seveda navdušeno klicali svojim bratom in so peli narodno himno. Človek bi smel pričakovati, da bodo Italijani ob taki priliki in vspricho tolikoga baharjenja po listih s simpatijami vsaj molčali in mirovali. Ali kdor tako misli, ne pozna italijanskih — simpatij do balkanskih Slovanov! Italijani so začeli hrupno demonstrirati in kričati: „Fora le c...! Doli s Slovanii! Doli s Srbijoi! Živel Avstrija! Živel avstrijski Zader! Mi smo Avstrijci! Živel. Cuvaj! Živel Turki!“ idr. itd.

Takov nastop je moral vzbuditi največje ogorčenje med Hrvatji in Srbi. Prišlo je do spopadov in na nekaterih mestih celo na pesti. Dra. Matovčića, ki je bil med maso, je neki onih divjakov udaril z boksom po glavi.

Zaderski „Narodni List“ označa ta nastop zaderskih Italijanov za največjo infamijo. To da je bilo nekaj nič vrednega, nekaj uprav grotesknega, smešnega, a obenem tudi gnusnega in podlega. Res — grotesknega, ako je Italijanom celo Avstrija dobra, ako jim nje ime more služiti za izbruhe sovraštva proti — balkanskim Slovanom! A gnusnega, podlega, ako sinovi naroda, ki se toliko baha s svojim nacionalizmom in svojim svobodoljubjem, insultirajo lj. di, ki gredo v boj in tvegajo svoje življenje za svobodo. A gnusno in podlo je tudi, da „Piccolo“ in „Independent“, ki gotovo

dobro poznata razpoloženje med svojimi ljudmi, hočeta varati svet s komedijo o simpatijah, ki jih — ni!

Divjaški nastop Italijanov v Zadru kaže eklatantno, kakove so njihove simpatije!

Kako obsoja Nemec nemške sarične ilustracije o Jugoslovanih! Posebni poročevalci dunajske „Zeit“ v Bolgariji piše v svojem feuilletonu med drugim: „In dogodilo se je oni večer, ko sem zarušal mesto Mustafa-Pašo, da je prišel na čudežen način nov nemški satirični list na mizo. Zunaj se vali majestozno veletok armade, ki se zdi brez kraja, a bolgarski poročnik si ogleduje v poltemi ta produkt nemške duhovitosti. Poklonili so ga seveda balkanski vojni in njegovi dovtipi kažejo prisiljen humor, češ, da se v teh deželah dobiva različne nadležne golazni. Oficir mi kaže molče te podobe in verze, kaže tudi molče zunaj na silni armadni tok in majo z glavo. Jaz ga razumem in se — sramujem. Kako je možno biti tako nepravilčen in hkratu neumen? Ljudstva vstajajo, v usodepolnih trenutkih postajajo silna jednota. Cudeži udanosti se dogajajo, a satira se zabava v vprašanju, se-li junaki tudi zadosti umljava? Kako se slabo razumeva čas! Moramo se naučiti, da ne ekzistira operetni Balkan. Ljudstva stopajo nova in pomlajena v zgodovino in si izvojujejo s silo jednako-pravnost“.

Ta Nemec biva sedaj na Balkanu, razumeva Balkan in čuti z Balkanom!

Rdeč križ — Z Lloydovim parnikom „Prinz Hohenlohe“ je v četrtek odpotoval novi oddelek angleškega rdečega križa, obstoječ iz 3 zdravnikov in 6 postrežnic, ki odpotujejo preko Kotora v Skadar. — Dalje je došla v Trst daljna ekspedicija ruskega rdečega križa, sestojeca iz 9 zdravnikov in 25 postrežnic, ki so tudi namenjeni v Črnogoro.

Strah pred vojno. V teku zadnjega tedna je iz Pule pobegnilo okoli 50 mornarjev iz strahu pred vojno. — Od teh jih je dve tretjine ogrskih Židov!

Predavanje. Opozarjamo, da je danes v soboto ob 8. zvečer v „Gosp. društvu na Frdeniču“ predavanje. Predaval bo dr. I. M. Čok: Balkan in sedanja vojna. Vstop brezplačen.

Združeni odbori svetoivanskih narodnih društev so priredili v nedeljo koncertno-dramatični večer v korist Balkanskemu Rdečemu križu, ki je izpal kar najbolje v moralnem kakor tudi v materialnem oziru. Velika dvorana „Nar. doma“ je bila napolna domačega in tudi mestnega občinstva. Vse točke so bile primerne večeru — iz vseh je vel pristno jugoslovanski duh. Sodelovalci so se potrudili vsi s pravo vnamo ter izbornostjo svoje naloge. Omenjati moramo tudi, da je prireditev pričela točno ob 4 in ob 6 izvršila, kar je vsem brezizjemno vgajalo. Ob tej priliki so preplačali oziroma darovali razni gospodje in gospe K 30 80.

Vsem izreka združeni odbor srčno zahvalo.

Nekaj — avstrijskega. Minole nedelje so inaugurirali v Z. dru. telefonsko zvezo med Dalmacijo in monarhijo. Otvoril jo je poštni ravnatelj dr. Wagner. Zvečer je bil v hotelu Bristol banket, na kateri so bili povabljeni predstavitelji oblasti. Bilo je seveda govoranc, ki so jim sledili — hochklici. Nekdo v kavarni je pripomnil: Vidi se, da nas je telefon zvezal z — Berlinom!

Po — avstrijsko. V deželi, ki je po 98 odstotkih slovanska, je za našo državno upravo oficijelni jezik le nemški, da-si bi zahteval že najnaravnejši takt, da pokažejo spoštovanje do jezika vse dežele! Se en vlekarakterističen slučaj z namestništvu v Zadru. Svetnik na tem namestništvu dr. Kanter je bil te dni imenovan za upravno sodišče na Dunaju. Kakor on, tako sta bila dva njegova prednika Nemca — vsi trije „ad personam“. Ker pa sedaj ni nobenega Nemca na razpologo in bi prišel kak Hrvat na vrsto, so gospoda na namestništvu sklenili, da ostane to mesto nespopolnjeno. Po sle onega oddelka pa so poverili nekemu komisariju, preži vsi hrvatske glavarje in tajnike. Vrhu tega je bil te dni neki Nemec premaknjen v 8. razred, preskočivši mnogo domačinov!

Take krivičnosti in slepote res ne moremo pismeno označiti drugače, nego z vslikom: po — avstrijsko!

Potem pa se še čudijo in zgražajo, da se jim zdi — ali samo le zdi — da se kje pojavlja slovanska frendenta! Ti ljudje so izgubili glavo. Ob sedanjih zgodovinskih znamenitih dogodkih, ko bi tako krvavo potrebovali z a u p a n j a Jugoslovancov, pa tako protežiranje Nemcev v deželah, kjer sploh ni nemškega prebivalstva. Res — po avstrijsko!!

Danes se vrši „Martinov večer“ šentjakobake čitalnice v krasni dvorani „Trgovskega izobraževalnega društva“ ul. sv. Frančiška 2. I. Velezanimivi spored gotovo privablja obilo ljubiteljev lepe domače zabave. Ker je „Čitalnica“ vsled raznih zaprek na slabih nogah, upamo, da posetijo vsi udje in vsi prijatelji današnje zabavo. Začetek ob 9 zvečer. Vstopnina 40 stot. za osebo. Po zabavi ples do 3.

Odborova seja „Matice slovenske“ bo v ponedeljek, dne 18. nov. 1913 ob 6 zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika. 3. Iz knjižnega

odseka: a) Knjige za 1912, b) Štrekljeva literarna zapuščina, zlasti njegova zgodovinska slovnica slov. jezika, c) Štrekljeva knjižnica, d) Načrt „Matice Hrvatske“ za veliko ilustr. delo o Istri. 4. Blagajnikovo poročilo, 5. Tajnikovo poročilo. 6. Slučajnosti.

Prijatelj zimskega športa. Ker je pol metra snega padlo v Bohinju, se san kališče prihodnje nedelje odprlo. Prijatelji zimskega športa so vljudno vabljeni v Bohinjski športni klub za Boh. Bistrico.

Zidarji iz Sv. Ivanskega okraja! Jutri v nedeljo ob 4 popoldne bo javen shod zidarjev v kons. društvu na Frdeniču. Shod sklicuje zidarska skupina „Nar. del. org.“ Vabimo Vas, da se shoda, ki je zelo važen, udeležite v čim večjem številu.

Radi shoda na Kolonkovcu se „Zarja“ jezi. Napada vsevprek, posebno dr. Mandića. Socialnim demokratom pač ni prav, da so tako temeljito pogoreli na Kolonkovcu. Prav jim ni, ker se je vršila na Kolonkovcu manifestacija slovenskih zidarjev, ki se morajo bojevati proti neštetim sovražnikom.

„Zarja“ se tolaži z majhno udeležbo in z napadi na voditelje NDO. To soc. dem. ne bo nič pomagalo: nasprotno, škodovalo jim bo. Pravzaprav je pa to prav dobro znamenje, da so začeli pljuvati ogenj v svoji jezi, ki postaja baje od dne do dne večja in silnejša. Mi jim to jezo privoščimo iz dna srca.

Slovensko gledališče.

O dobrouspeli ljubki Fallovi opereti „Ločeni ženi“, ki je doživela v četrtek zvečer svojo premijero na našem odru, približno natančnejšo oceno po nedeljski repiziji, ki bo gotovo prav tako all morda, če se popravi do tedaj nekatere pomanjkljivosti premijere, še bolj ugajala občinstvu nego premijera. „Ločena žena“ nima bogve kako sijajnih posameznih točk, vendar pa je v svoji celoti tako ljubka, tako prikupljiva, da je postala prava priljubljenost vseh operetnih gledališč. Poleg tega pa se odlikuje s tako pestrim, tupačam naravnost šegetočim humorjem, da občinstvo ne pride iz smeha.

Kakor rečeno, pričakujemo v nedeljo vsestransko zaokrožene repize in izpregovorimo potem obširneje o obeh vprizoritvah

Jutri (v nedeljo) popoldne ob 3-30 se ponovi poslednjikrat pesniško-prekrasna patrijotična drama črnogorskega kralja Nikole I.

„BALKANSKA CARICA“, Tudi naši okoličani bodo imeli priliko čuti lepe besede junaškega vladarja. Zvečer ob 8 se ponovi Leo Fall-ova dražestna opereta

„LOČENA ŽENA“ („Die geschiedene Frau“), ki je pri premijeri dosegla popoln uspeh. Predstava bo za par (A) abonemente.

Drama študira Schillerjevo klasično žaloigro „Razbojnik“. Potem pride v najkrajšem času Sardouova veseligr „Dobri prijatelji“ ter Sudermannova drama „Dom“.

Lehki kot pero elegantni. Trajejši so kot usnjati.

O prednosti

Berson
gumi-podpetnikov
vsi so enega mnenja.

Julio Meinl
uvoz kave

Nova filijalka
Corso 30 - Trst - Corso 30

Paroplovna družba **D. Tripovich & Ci. Trst**

EKSPRESNA VOŽNJA

TRST - BENETKE

IN NAZAJ

s krasnim parnikom na turbine in tremi vijaki

Centralna kurjava **PREVOZ V TREH URAH.**
opremljen z vsem modernim konfortom ter s saloni I., II. in III. razreda.

Zimski vozni red:

(veljaven do preklica).

ODHOD IZ TRSTA:

(Pomol sv. Karla)

vsako nedeljo, sredo in petek
ob 8 zjutraj

ODHOD IZ BENETEK:

(Bacino S. Marco)

vsak ponedeljek, četrtek in
soboto ob 1.30 popoldne.

Izbrana restavracijska postrežba in v bifeju.

Ob nedeljah se izdajajo poleg navadnih vozniških listkov tudi listki po ceni izletnih voženj s povrnitvijo iz Benetek prihodnji ponedeljek.
(V smislu službenega pravilnika).

Odprl se je v ulici San Lazzaro št. 8

nov centralni BUFFET

Vsak dan razna gorka in mrzla jedila za zajutrek.

Dunajske in kranjske klobase, praške gnjati itd. — Toči se pivo belo in črno najfinejše vrste. — Raznovrstna vina: istrsko, furlansko, kraški teran, belo vipavsko in brisko.

Ob nedeljah in praznikih bo odprt Buffet do polnoči.

Pekarna in slaščičarna **VIEZZI** Trst, ul. Nuova št. 41.
- - - (palača Salem) - - -

in Barriera vecchia šte. 4. — Telefon šte. 14-43.

Velikanska izbor slaščic, mandljeve torte,

zdrobov kipnik, sadni in orehovi pivačniki, potvica s pinjoli, polentina, torte, krema glacé.

Dezertna vina — Štirikrat na dan svež kruh.

Sprejemajo se vsakovrstna naročila za svatbe, botrinje in vsakovrstne druge slavnosti.
Postrežba na dom. Pošiljatve na deželo. Postrežba točna.

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljše in najgotovjše jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane moke Zduž. parnih mlinov „Hnngaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in uslovi se pošiljajo na zahtevo.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzjav: ALBERTO FINZI, Trst.

Zahtevajte »Kolinsko cikorijo«!

Redka prilika!

Originalne turške in perzijske preproge.

P. n.

Zaradi krize v orijentu smo dobili nalog od vodstva v Carigradu, da v kratkem času prodamo preproge in druge predmete, ki se nahajajo

v Trstu (Corso), Capo di piazza 2

in v Reki, ul. Adamich št. 8.

Preproge 20 %
Bronce . 35 %
Vezenine 10 %

popusta

Okoristite se te ugodne prilike!

M. GABAI.

Tržaška mala kronika.

TRST, 15. novembra.

Odmevi uloma v tobakarno. V noči od 25. na 26. oktobra so neznani zlikovci ulomili v tobakarno Julije Podjet, ki se nahaja poleg hiše (sedaj zaprte) restavracije Lloyd (na vogalu obrežja Sanità in ul. Mercato vecchio) ter odnesli za 200 kron poštinih znamk in duhana. Kot krivci so bili nekaj dni pozneje aretirani 18letni Fran Svetina iz Sitača, okraj Litija, 18letni Fran Vošnjak iz Ljubljane in 17letni Maks Rozman tudi iz Ljubljane.

Ko so jih aretirali, so še našli pri njih za prilično 100 K duhana in znamk. Višni-karja so iskali že radi neke druge tatvine, ki jo je napravil nedavno temu v Št. Petru na Krasu. Rozman pa je bil natakav v restavraciji Lloyd, kjer je napravil načrt za vlom.

Goljufiv bankir Neumann aretiran. — Čitatelji se še spominjajo, da je meseca avgusta letos pobegnil bankir Sigmund Neumann, potem ko je razne upnike in klijente ogoljufal za približno pol milijona kron. Te dni pa se je nahajal neki Tržačan v Florenci, kjer je videl Neumanna, kako je mirno pušil svojo cigareto in se šetal po mestu.

Ker je Neumanna dobro poznal, je vso stvar naznanil tržaški policiji, ki se je obrnila brzojavno na italijansko policijo v Florenci, ki je moža aretirala. Ko bodo rešene diplomatične formalnosti, se Neumanna izroči naši oblasti. Seveda se je Neumann javil v Florenci pod tujim imenom.

Samomor. 46letni Maksimilijan Magnani, voditelj neke gostilne, stanujoč v ulici Crosada št. 13, je včeraj izpil močno dozo žveplene kisline. Spravili so ga v bolnišnico, kjer je kmalu potem umrl. Uzrok samomora je baje neozdravljiva bolezen.

Aretacija na drž. kolodvoru. Pred nekaj tedni je že večkrat kaznovani, 23letni dninar Fran Ceglar iz Trsta, goljufal na Jelenicah ubogo služkinjo Ansto Oficio za 50 K. Predvčeršnjim so tička prišli na državnem kolodvoru in utaknili pod ključ.

Tatvina v železniškem vaku. Gosp. Anton Ponsode, ki je dospel včeraj z južno železnico iz Beneke, je naznanil policiji, da mu je bila — mejtem ko je spal — ukradena v železniškem vaku zlata ura v vrednosti 150 K in denarnica, v kateri je bilo 55 italijanskih lir in nekaj dolarjev. Tatvina se je morala izvršiti med Krminom in Trstom.

Zopet goljuf. V marcu t. l. je uradnik neke zastavljavnice Marij Ceconi vsled neke menične goljufije trpel 400 K škode. Provročitelj goljufije je bil bivši lastnik gostilne „Alie Catene“ v ul. Stadion, 57letni Florijan Bellotti iz Benečije, ki jo je popihal, ko se mu je že goljufija posrečila. Te dni pa se je možakar vrnil v Trst, kjer so ga spravili v varno zavetje.

Izpred sodišča.

Abbasso i ščavi!

Dne 16. maja t. l. so gg. Detela Stanislav, Miljavec Ivan in Andrej Munih v družbi neke gospice stopili v Borštu v nedeljski zabavni vlak, ki odhaja okoli 9 iz Boršta v Trst. V istem vozu je bila med drugim tudi družba širih tržaških Italijanov, ki so prepevali razne tržaške poulične popevke. Ko so pa ti opazili, da se je gorlo-slovenski, so začeli ono znano zbadljivko: „Se i ščavi vol le scuole slave, che vada a Lubiana, perche Trieste e, restera italiana. Potem so tudi kričali: Abbasso i ščavi. Porco i ščavi, M... a per i ščavi itd. Slovenska družba je na to reagirala, na kar so oni začeli še huje rogoviliti. Ker jih je v istem vozu navzoč pameten Italijan Ivan Tribussan posvaril, naj bodo pametni, so ga zato oklofutali in osuvali! V Trstu so Slovenci, katerim se je pridružil tudi Tribussan, vso stvar ovadili policiji ekspozituri na državnem kolodvoru. Tam so se provokaterji leglimirali kot Franc Ghe sina, Miano Pitterri, Giusto Petri in Guido Macousek, vsi težaki v prosti lukl. Vsled ovadbe policije je državno pravdnistvo uvedlo proti omenjenim kazensko preiskavo in včeraj so se imeli vsi zagovarjati radi pregreška po § 305 k. z. (žaljenje naroda) in Macousek še prestopka po § 431 k. z. (prestopki proti telesni varnosti), ter so bili obsojeni: Gher-sina na en teden, Pitterri na 10 dni, Petri na 14 dni in Macousek na 3 tedne zapora.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. Jutri popoldne ob 1 zbirališče v društvenih prostorih za izlet v Sežano.

Pevski klub bivših kolašev ima drevo ob 8 sestanek v ulici G. Galatti 18.

CM podružnica v Bazovici priredi dne 24. t. m. v prostorih „Gospodarskega društva“ veselico s petjem, igro, srečolovom in plesom. Pri plesu in med veselico bo sviralo tamburaško društvo „Zora“ iz Lipice. Ker ni bilo pri nas možno še prirediti cvetličnega dneva, se bode pri tej priliki raprodalala cvetlice v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Upamo, da bodo naši domačini pridno segali po cvetju, da ne zao- stanemo za družimi vasmi okolice.

Narodni pipčarski klub od Sv. Jakoba priredi v soboto dne 7. decembra t. l.

Miklavžev večer v otroškem vrtcu na stari policiji. Darovi opremljeni z narodnim kolekom, naj se pošiljajo na g. Pino Babičevu.

Podporno društvo za slovanske visokošolce v Gradcu vabi p. n. družbenike na redni občni zbor v soboto dne 30. novembra ob 8 zvečer v Hammerlingasse 4. I. nadstr. (Restaurant Neu Graz). Vspored občajen.

Nar. del. organizacija.

Društveni ples NDO Jutri društven ples v društveni dvorani, ki se prične ob 4 popoldne.

Zaključna seja nadzorstva in pregled dovalcev računov danes ob 8 zvečer v društvenih prostorih.

Zidarska skupina NDO sklicuje za jutri ob 4 popoldne javen shod v konsumnem društvu na Frdeniču. Dnevni red: „Razvoj zidarskega gibanja, posredovalnica dela in pomen zidarske organizacije“.

Zidarji Sv. Ivanskega okraja, v nedeljo vsi na shod! Odbor.

Socijalni tečaj. Radi volilnega shoda je moralo včerajšnje predavanje izostati. Prihodnje predavanje v torek.

Pekovski pomočniki so vabljeni na društven sestanek, ki bo danes ob 10 in pol popoldne v društveni dvorani, v ulici Sv. Frančiška 2.

Tega sestanka se smejo udeležiti samo člani NDO, kajti sestanek je društven in se bo na njem razpravljalo o važnih notranjih stvareh.

„Narodna delavska organizacija“ sklicuje za jutri ob 9 in pol popoldne redni občni zbor v društveni dvorani v ulici Sv. Frančiška št. 2. Dnevni red: 1.) Nagovor predsednika; 2.) Tajniško poročilo; 3.) Blagajniško poročilo; 4.) Poročilo strokovnega tajništva; 5.) Poročilo pregledovalcev računov in razsodišča; 6.) Volitev odbora; 7.) Slučajnosti. Odbor.

„Narodna delavska organizacija“ sklicuje za danes ob 8 zvečer društven shod v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu. Na shod so vabljeni delavci vseh skupin šentjakobskega okraja: Tehničnih zavodov, Mestne pinarne, „Linoleum“, Tovarne olja, Lloyd itd. — Tovariši! Agitirajte za obilno udeležbo! Dnevni red shoda je za razvoj vseh skupin silno važen.

Vesti iz Istre.

Občinske volitve v Kanfanaru. Iz Kanfanara: Poročali smo že opetovano o škandaloznih razmerah na naši občini. Upamo pa, da bo tem razmeram kmalu konec. Volilne liste, ki jih je postavilo okr. glavarstvo s pomočjo davčnega urada v Rovinju, so sedaj popolnoma v redu. Dan volitev sicer še ni določen, toda to lahko rečemo z vso gotovostjo, da se bodo vršile nekako zadnji dni tega meseca, ali pa — najkasneje — prve dni meseca decembra.

Pri tej priliki opozarjamo še enkrat vse merodajne činitele v Pazinu in Puli na pretečo nevarnost in jih pozivamo, naj v tem velevažnem trenutku priskočijo na pomoč siromakom, ki so brez vsacega vodstva. Skrajni čas je, da odpravimo enkrat iz občinske hiše tistega odpadnika Cossaro, ki toliko let absolutno gospodari v tej nesrečni občini. Ob enem beležimo vest, da je župan in glavni zaščitnik Cossare, Basilisco, včeraj v Kanfanaru umrl.

De mortuis nil nisi bene. Ali po vsem tem, kar se je godilo vrsto let, kolikor smo pretrpeli, se nam je res težko držati se tega sicer plemenitega pravila. Ne da bi se ga hoteli osebno dotikati, moramo vendar zabeležiti, da je bil v službi tiste zloglasne istrske oligarhije, ki je zagrešila toliko zla nad ubogo Istro in ki tudi še danes seče rane našemu narodu, kjer le more.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba se bo vršila danes, dne 16. t. m. dop. od 9 do 12 in od 3 do 6 pop.

Prodajalo se bo: vilice in noži s srebrnim ročajem, omare, omyalniki, kuhinjske omare, zofa, divan, ura (regulator), slike, miza, pult, podnožniki, velika množina oblek, površnikov in sukenj za moške in dečke.

Radi odhoda prodam

dobro **gostilno** s stano-
idočo **vanjem**
na **Reki.** — Nahajajo
se v bližini večje tvornice.

Dame,
katere želijo imeti
elegantne angleške
kostume, površ-
nike, športne trese, kakor tudi
razne francoske toilete in bluze
naročijo iste po meri v prvem Trž. Atelierju

„**OLD ENGLAND**“
(Narodno podjetje)

ulica sv. Nikolaja št. 34, mezzanin.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4
stot. besedo. Masno tiskane be-
sedse se računajo enkrat več. Naj-
manjša pristojbina znaša 40 stot.
Plača se takoj Inscr. oddelku.

Lepa soba z dobro hrano se odda za 70
kron dnevno osebam. Via Geppa
16, I. desno (blizu Balkana) 2415

Proda se zaradi odpotovanja hišica s stanovanji
za dve družini v bližini trga Barriera, z
lepim razgledom, po nizki ceni. Molino a vento 70,
S. herna. 2506

Zmožen kuhar za kavo se sprejme. Hotel
Balkan. 2573

Odda se hišica z 4 prostori, sama z vse na Seali
Santi. Več se pri Dodici moreti 70. 2584

Stanovanja dve sobi in kuhinja, soba in
kuhinja se oddajo takoj v bli-
žni šole v ulici Istria. Vprašati ulica Caserma 13,
vrata 13 od 7—8 popoldne. 2576

Odda se lepa mala soba zračno svitla z hrano
ta o. Belvedere 57 II. 2575

Kateri trgovec v Trstu ali Gorici bi bil
vojan sprejeti na deželi
izučeno trgovsko pomočnico, večšo slovenskega in
nemškega jezika, v svrhu izpopolnitve strokovnega
znanja Pogoji ugodni! Naslov pove inersatni oddelku
Edinosti pod „Zanesljiva moč“. 2557

Lokal, primeren za kavarno, se odda v najem.
Pojasnila v isti hiši, via Trieste, nasproti
domobranski vojašnici v Gorici, II. nadstr. 2477

Trgovina. V slovečem letovišču v Istri, se
oddajo trgovski lokali za mešano
trgovno pod jako ugodnimi pogoji. Trgovina je
edina v c. l. okolici. Jako priprana je za zalogo
vina, in prav dobro bi se rentirala tudi pekarija.
Interesantje naj se obrnejo na naslov: M. Koren,
trgovec, Pazin, Istria 2558

Pozor Slovani! Podpisani naznanjam,
da sem prevzel znano
gostilno (z diplomiranim vinom) od gosp. Kovačica
v ul. Giulia št. 13 (nasproti ljudskega vrta). Točil
bom najboljša delmatinska vina po nizkih cenah
Splitsko in viško vino:

staro (črno) 80 vin., novo (črno) 88 vin.,
belo . . . 88 opol . . . 88 . . .
čez ceno 80 vin.

Dobra domača kuhinja, mizla in topla jedila v vsa-
kem času Obd. po 48 vin. (24 kvajcarjev). — Go-
stila je pripravna za shode, prijateljske večere,
sestanke itd. Priporočam se slovanskemu občinstvu
in članom NDO, da bi me podpirali. Za mnogo-
številni obiski se priporoča ANTE DVORNIK. 2400

Prodaja konkurzne zaloge.

V konkurzu gospoda Josipa Tomšič v
Ilirski Bistrici

se prodaja konkurzna zaloge,
obstoječa iz železnine, galanterijskega in
mešanega blaga, pohištva in trgovinske opreme
itd. v inventurni vrednosti 4662 K 39 vin.

ofertnim potom v celoti en bloc
najboljše u. ponudniku. Pismene ponudbe z
vadijem 400 K (štiristo kron) je poslati naj-
dalje do 15. grudnia 1912 oskrbniku kon-
kurzne mase.

Došle ponudbe se odprejo 17. grudnia
1912 ter se sprejme le najvišji ponudek;
upravitelj konkurzne mase pa si pridrži pra-
vico zavrniti posamezne ponudbe brez navedbe
vzrokov.

Vsak ponudnik je vezan na svojo po-
nudbo do 20. grudnia tega leta.

Ako se sprejme ponudba, kar se dotič-
nemu ponudniku naznani pismeno do 20.
grudna t. l., položiti je kupnino v gotovini na
roke konkurznega upravitelja ter mora zdra-
žitelj prevzeti zalogo takoj po kupninski
položbi.

Inventurni zapisnik in zaloga sta na
na ogled v uradnih urah do 15. dec. 1912.

Upraviteljstvo konkurzne mase ne pre-
vzame nobenega jamstva, tudi ne za kakovost,
niti množino blaga, navedeno v inventurnem
zapisniku.

Dr. Alojzij Žnidarič,
ckr. notar v Il. Bistrici kot konkurzni upravitelj.

Ivan de Lorenzo

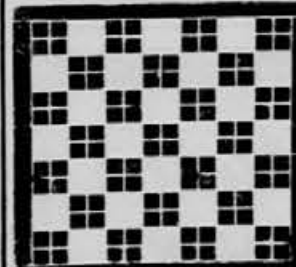
Trst, ulica San
Maurizio št. 9.

Zaloga peči in štedilnikov vsake vrste.

Zastopstvo c. kr. priv. tovarne V. a Lutz in sinovi v Bludenz-u.

Izbrana zaloga plošč za opremo sten in ognjišč.

Sprejemajo se poprave, ki spadajo v to stroko. — CENE ZMERNE.

Aristide Gualco - Trst

via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.

Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cev in cementnih

plōšč, teracov in umetnega kamna.

Sprejemajo vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

Dobroznana tvrdka

Vittorio Piscur, Trst

ulica Arcata 1, zraven gost. „All' antico ussaro“.

opozarja svoje cenj. odjemalce, da je prejela velikansko partijo

napravljenih oblek za može in dečke

z kolosalno izbero Pa-to-jev, Uisterjev, kožuhov, kupljenih pri prvih

tovarnah, za prihodnjo jesensko in zimsko sezijo.

Prodaja se po tako nizkih cenah, kakor še nikje in nikoli.

Hotelska delniška družba Grljan-
Miramar pri Trstu.

vabi na

ustanovni občni zbor

ki se bo vršil

dne 8. decembra 1912 ob 10 zjutraj

v dvorani Narodnega doma v Trstu.

DNEVNI RED:

1. Izvolitev predsednika ustanovnega ob-
čnega zbora.
2. Sklep glede ustanovitve delničarske družbe
na podlagi od vlade potrjenih družbenih
pravil.
3. Poročilo in izkaz o izvršenem plačilu
delniške glavnice.
4. Poročilo o vrednosti in proceni aporita
(Nakup posestava).
5. Poročilo o ustanovnih stroških in izkaz
istih.
6. Volitev upravnega sveta (9 članov).
7. Volitev nadzornega sveta (5 članov).
8. Slučajnosti.

TRST, dne 16. novembra 1912.

Tržaška posojilnica in hranilnica, reg. zadruga z
omejen. jamstvom. — Jadraška banka v Trstu. —
Trgovsko-o. rta zadruga, registr. zadruga z neom.
jamstvom: kakor konecslonarij.

Krojačnica Vek. Terzo

Trst, ulica Fonderia šte. 4, I. n.

Priporoča se c. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna
postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroja.
Bogata izbira najnovejših angleških vzorcev.

SVOJI K SVOJIM!

— ZDRAVNIK —

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranje bolezni in za
bolezni na dihalih (grlo in nos)

ordnuje na svojem stanovanju v Trstu,

Corso št. 12

od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne.

TELEFON 177/IV.

MATERE! — Ako bošete imeti
zdrave in močne
otroke, dojite jih same in uporabljajte za aboli-
sanje in pomnoženje lastnega mleka

„ELLO“

zelo okusen izdelek, priporočen in predpisan od
mnogih zdravnikov. Ta izdelek odpravlja valed
svoje izborne hranilne moči bolezni, ki so jim pod-
vržene matere, ki same dojijo namreč vrtenje in
bolečine v glavi, v hrbtu itd. Številna zdravniška
sprčevala.

Prodaja se v vseh lekarnah.

Glavna zaloga:

lekarna „GALENO“,
VIA S. CILINO - TRST.

Lekarna Brelih v Sežani

Ribje olje I. vrste I steklenica K 1-20;

3 stekl. po pošti vse franko 4-50 K.

Obliž za kurja očesa 20 vinarjev.

-- Neoporekljivo sredstvo. --